

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 17	Utgitt 16 mars	1942
Innhold.		Side
Skr.	om gjennomføring av husleieloven i Glemmen	183
»	om do. av do. i Hemnes	183
»	om tvungen avståelse av bruksrett til husrom i Østre Toten	184
»	om gjennomføring av husleieloven i Nøtterøy	184
»	om do. om do. i Skåre	184
Lov	om Folkedomstolen	184
»	om løsgjengeri, betling og misbruk av berusningsmidler m. v.	190
»	om tillegg til lov om losvesenet	199
»	om tillegg til lov om utrederkvarterer	199
»	om postgiro	200
Skr.	om vedtekter for bruk av jordlovens § 55 overfor inna- bygdsboende eiere av jordbruk i Rødnes	200
»	om do. overfor do. i Torsnes	201
»	om do. overfor do. i Våler, Østfold fylke	202
»	om do. overfor do. i Sørumsund	203
»	om do. overfor do. i Veøy	204
»	om midlert. avhjelp av husmangel i Skien	205
»	om gjennomføring av husleieloven i Lier	205
»	om at brannloven gjøres gjeldende i Oddernes	206
Lov	om omsetning av innenlandsk brensel	206
Forordn.	om omsetning av innenlandsk brensel i Syd-Norge ..	207
Skr.	om midlert. avhjelp av husmangel i Karlsund	209

Skrivelse fra Sosialdepartementet.

2 mars.

Med dette blir det gitt stadfesting på vedtak av ordføren i Glemmen herred, Østfold fylke, 18 februar 1942 til vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Glemmen, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Vedtekta lyder så:

§§ 37 og 38 og § 39, første ledd, annet ledds første punktum, og siste ledd i husleieloven skal gjelde i Glemmen.

Skrivelse fra Sosialdepartementet.

2 mars.

Med dette blir det gitt stadfesting på vedtak av ordføren i Hemnes herred, Nordland fylke, 29 januar 1942 til vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Hemnes, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Vedtekta lyder så:

§§ 37—39 i husleieloven skal gjelde i Hemnes.

4 mars. **Skrivelse fra Sosialdepartementet.**

Med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsetter departementet at Østre Toten herred, Opland fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og samlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen kommunens grenser.

4 mars. **Skrivelse fra Sosialdepartementet.**

Med dette blir det gitt stadfesting på vedtak av ordføren i Nøtterøy herred, Vestfold fylke, 17 februar 1942 til vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Nøtterøy, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Vedtekta lyder så:

§§ 37—39 i husleieloven skal gjelde i Nøtterøy.

4 mars. **Skriv frå Sosialdepartementet.**

Med dette blir det gitt stadfesting på vedtak åt ordføreren i Skåre herad, Rogaland fylke, 9 februar 1942 til vedtekt om gjennomføring av husleigelova i Skåre, jfr. lov frå 16 juni 1939 § 41.

Vedtekta lyder så:

Kapitel 7 i husleigelova skal gjelda i Skåre.

5 mars. **Lov om Folkedomstolen.**

Nr. 2. I samsvar med § 3, annet ledd, i Ministerpresidentens kunngjøring av 5 februar 1942 fastsettes følgende som gjelder uten hensyn til Grunnlovens bestemmelser:

§ 1. Den særdomstol som skal tjene som vern mot folke- og statsfiendtlig atferd, kalles Folkedomstolen.

Domstoloven og straffeprosessloven gjelder for Folkedomstolen, for så vidt ikke annet følger av denne lov, eller annen særskilt bestemmelse. Når det gjelder hovedforhandlingen og dens forberedelse, følges straffeprosesslovens regler for herreds- eller byrettssaker.

§ 2. Folkedomstolen skal ha en formann og faste meddommere som må ha samme egenskaper som for høyesterettsdommere bestemt. Meddommerne behøver dog ikke å ha fylt 30 år. Antallet av meddommere fastsettes av sjefen for Justisdepartementet.

Folkedomstolens formann kalles lagmann og meddommerne lagdommere.

Sjefen for Justisdepartementet kan for nærmere bestemte områder oppnevne utvalg av embetsdommere som har de egen-

skaper som er bestemt for høyesterettsdommere, til å ta sete 5 mars.
i Folkedomstolen etter særskilt tilkallelse fra formannen, når Nr. 2.
forfall eller sakmengden gjør det påkrevd eller rett settes
utenfor domstolens sete.

Folkedomstolen kan holde rettsmøter på ethvert sted i Norge.

§ 3. Ved Folkedomstolen behandles, foruten straffesaker som gjelder overtredelser av forordninger om forbud av de politiske partier i Norge av 25 september 1940 og om forbud mot virksomhet til fordel for det norske kongehus av 7 oktober 1940 eller av annen bestemmelse som foreskriver behandling ved Folkedomstolen, enhver straffesak som kan behandles etter straffeprosesslovens regler, når påtalemyndigheten bestemmer at saken bør bringes inn for Folkedomstolen istedenfor for de alminnelige domstoler fordi den finner at overtredelsen er av en folke- eller statsfiendtlig art.

Private straffesaker kan ikke fremmes uten samtykke av Folkedomstolen.

§ 4. Viser det seg under hovedforhandlingen for Folkedomstolen at saken ikke hører under domstolens domsmyndighet, skal saken som regel likevel fremmes.

Bestemmelsen i første ledd får tilsvarende anvendelse i tilfelle hvor det etter at hovedforhandling er begynt ved herreds- eller byrett eller ved lagmannsrett, viser seg at saken hører under Folkedomstolen.

§ 5. I den enkelte sak settes Folkedomstolen med formannen og to meddommere. Når formannens forfall eller sakmengden gjør det påkrevd eller retten settes utenfor domstolens sete, kan en av de faste meddommere gjøre tjeneste som formann. I saker som behandles etter tredje og fjerde ledd, gjør formannen eller en av de faste meddommere tjeneste.

Ved behandlingen av saker om straffbare handlinger som etter den alminnelige borgerlige straffelov er forbrytelser, deltar to domsmenn. I forbrytelsessaker hvor forelegg har vært utferdiget og som fremmes uten tiltalebeslutning etter straffeprosesslovens § 377, fjerde ledd, kan tilkallelse av domsmenn unnlates, når det på grunn av særlige omstendigheter må anses upåkrevd eller uhensiktsmessig at domsmenn er med.

Ved behandlingen av saker om straffbare handlinger som etter den alminnelige borgerlige straffelov eller annen bestemmelse er forseelser, gjør bare én dommer tjeneste, når forelegg har vært utferdiget i saken og den fremmes uten tiltalebeslutning i henhold til straffeprosesslovens § 377, fjerde ledd.

Like ens gjør bare én dommer tjeneste ved rettslig for-

5 mars. undersøkelse og enkeltstående rettshandlinger samt ved på-
Nr. 2. dømmelse, etter straffeprosesslovens § 283, jfr. § 270, med
mindre formannen for den enkelte sak bestemmer noe annet.

Avgjørelse om å gi eller nekte samtykke til fremme av
privat straffesak (jfr. § 25) treffes av formannen.

§ 6. Det skal være utvalg av domsmenn ved Folkedom-
stolen for hvert av de områder sjefen for Justisdepartementet
fastsetter. Utvalgene oppnevnes av departementet blant dem
som står i de utvalg som domsmenn i straffesaker ved lag-
mannsrett skal tas av.

Sjefen for Justisdepartementet bestemmer hvor mange
som skal stå i utvalgene. Ved oppnevningen skal det iakttas
at det blir et tilstrekkelig antall domsmenn i hvert område.

Oppnevningen gjelder for 2 år. Dog gjelder den første
oppnevning i henhold til denne lov bare for tiden inntil 15
oktober 1943.

Liste over dem som står i utvalgene føres ved Folkedom-
stolens kontor og legges ut der.

Når noen som står i utvalget av domsmenn, blir slettet
etter reglene i domstollovens § 81, skal han også slettes i ut-
valget av domsmenn ved Folkedomstolen.

§ 7. Domsmenn til rettsmøter ved Folkedomstolen skal
formannen ta ut i god tid før rettsmøtet ved loddtrekking i
overvær av et rettsvitne. Det trekkes samtidig to varamenn.

Loddtrekkingen foretas blant dem som står i utvalget for
det område hvor den straffbare handling er foretatt, eller
hvor rettsmøtet skal holdes. Når formannen finner det hen-
siktsmessig, kan han beslutte at trekkingen skal foregå bare
fra ett eller flere lagsogn eller lagdømmer innen området.

Ved trekkingen unntas de som allerede har gjort tjeneste
etter siste oppnevning, eller som er tatt ut til tjeneste ved et
rettsmøte som ennå ikke er holdt. Hvis det ikke blir minst
5 tilbake, foretas trekkingen dog blant alle som står i ut-
valget, eller i tilfelle blant alle utvalgets medlemmer i vedkom-
mende lagsogn eller lagdømme innen området.

Reglene i domstollovens §§ 90—92, § 98, første, annet,
fjerde og femte ledd, § 99, første ledds første punktum, annet
ledd og siste ledds første og annet punktum, § 100 og § 105
får tilsvarende anvendelse.

§ 8. Domsmennene skal ha godtgjørelse etter samme reg-
ler som sportelloven fastsetter for domsmenn i sivile saker
når de tas av de særlige utvalg. Godtgjørelsen betales av
staten.

§ 9. Rettslig forundersøkelse samt enkeltstående retts-
handlinger i saker om straffbare handlinger som er av en folke- eller statsfiendtlig art foretas — utenfor det i § 17

nevnte tilfelle — etter påtalemyndighetens begjæring enten ved Folkedomstolen som forhørsrett eller ved vedkommende herreds- eller byrett. Når rettergangsskritt i slike saker foretas ved herreds- eller byretten, kan pådømmelse etter straffeprosesslovens § 283, jfr. § 270, bare skje med riksadvokatens samtykke. 5 mars. Nr. 2.

§ 10. Spørsmålet om en sak skal bringes inn for Folkedomstolen i samsvar med bestemmelsene i § 3, første ledd, avgjøres av riksadvokaten.

Finner en tjenestemann i påtalemyndigheten at det kan bli spørsmål om å bringe en sak inn for Folkedomstolen, skal saken forelegges for riksadvokaten.

Tiltalebeslutning utferdiges i tilfelle av riksadvokaten eller etter hans ordre av den tjenestemann i påtalemyndigheten som skal utføre saken i retten, jfr. § 11. Tilsvarende gjelder for påtalemyndighetens begjæring om fremme av saken etter straffeprosesslovens § 377, fjerde ledd. Saken kan fremmes etter den nevnte bestemmelse når forelegget er utferdiget av riksadvokaten eller etter hans ordre.

§ 11. Saker for Folkedomstolen føres av riksadvokaten, for så vidt det kan skje uten ulempe. Ellers kan riksadvokaten pålegge statsadvokatene å utføre saker innen sine embetsdistrikter. I forseelsessaker og i saker hvor forelegg har vært utferdiget kan utførelsen av saken pålegges også andre tjenestmenn i påtalemyndigheten.

Riksadvokaten kan også oppnevne en sakfører som særskilt aktor til å føre en sak. Justisministeren kan oppnevne et utvalg av sakførere til å gjøre tjeneste som slike aktorer. Når slikt utvalg er opprettet, skjer oppnevning av særskilt aktor i tilfelle blant dem som står i utvalget.

Straffeprosesslovens § 377, tredje ledds første punktum, får ikke anvendelse i saker hvor forsvarer for siktede er oppnevnt, jfr. § 12.

§ 12. Sjefen for Justisdepartementet oppnevner for nærmere bestemte områder det nødvendige antall høyesterettsadvokater eller advokater til å gjøre tjeneste som faste offentlige forsvarere ved Folkedomstolen.

Beskikkelse av offentlig forsvarer for siktede kan finne sted på ethvert trinn av forfølgningen, når det etter sakens art eller omstendighetene for øvrig finnes hensiktsmessig.

Beskikkelsen skjer etter tur blant de faste offentlige forsvarere ved Folkedomstolen, når ikke siktede begjærer en bestemt av dem beskikket. Hvis ikke særlige omstendigheter gjør det utilrådelig, kan også den av siktede valte forsvarer beskikkes, selv om han ikke er oppnevnt som fast forsvarer.

5 mars. Straffeprosesslovens § 81, første ledd, får tilsvarende anvendelse i saker for Folkedomstolen.

Nr. 2. § 13. Møteplikten for vitner ved hovedforhandlingen skal være som fastsatt for hovedforhandling for lagmannsrett i straffesaker.

§ 14. Folkedomstolen kan i særlige tilfelle ta imot vitnemål om forhold som nevnt i straffeprosesslovens § 178, såfremt domstolen finner at det av hensyn til viktige statsinteresser er nødvendig at vitnemål blir avgitt, selv om den som har krav på hemmeligholdelse nekter å samtykke. Folkedomstolen kan også i særlige tilfelle gi tillatelse som nevnt i straffeprosesslovens § 180, første ledd, såfremt den finner at det av hensyn til viktige statsinteresser er nødvendig at vitnemål blir avgitt.

Den som rettsstridig nekter å avgi forklaring som nevnt i første ledd, kan etter beslutning av Folkedomstolen holdes i fengslig forvaring inntil han avgir forklaring. Dog skal i intet tilfelle i samme sak eller i annen sak angående samme gjenstand noen holdes i fengsel i et tidsrom utover tre måneder.

Når rettergangsskritt i sak som hører under Folkedomstolen, foretas ved herreds- eller byrett i henhold til § 9, og retten eller påtalemyndigheten finner at det kan være spørsmål om å kreve forklaring avgitt etter første ledd, skal spørsmålet forelegges Folkedomstolen til avgjørelse. Vitnemålet avgis i tilfelle etter Folkedomstolens bestemmelse enten for herreds- eller byretten eller for Folkedomstolen.

§ 15. Personer som mistenkes for å ha foretatt eller å være i ferd med å foreta noen straffbar handling som skal eller kan bringes inn for Folkedomstolen etter § 3, første ledd, kan pågripes uten hensyn til vilkårene for pågripelse i straffeprosesslovens §§ 228 og 229, begges første ledd.

Påtalemyndigheten kan gi ordre til pågripelse uten hensyn til bestemmelsen i straffeprosesslovens § 231, første ledd.

Bestemmelsene i annet ledd gjelder tilsvarende ved beslag og ransakning uten hensyn til bestemmelsene i straffeprosesslovens § 215, første og annet punktum, og § 223, første ledd.

§ 16. Når en person er pågrepet som mistenkt for en straffbar handling som etter § 3, første ledd, skal eller kan forfølges ved Folkedomstolen, gjelder ikke reglene i straffeprosesslovens §§ 235 og 236 om fremstilling for retten, og spørsmålet om den pågrepne skal være undergitt varetektsfengsel, avgjøres av påtalemyndigheten. Den pågrepne skal fremstilles for påtalemyndigheten innen 24 timer etter pågripelsen. Er fremstilling ikke skjedd innen den nevnte frist, skal grunnen opplyses. Varetektsfengsel kan bare besluttet

anvendt når det fremdeles er grunn til mistanke mot den på- 5 mars.
grepe for forhold som nevnt i § 15, første ledd. Beslutningen Nr. 2.
skal inneholde en beskrivelse av det forhold siktelsen gjelder.
Den skal straks meddeles siktede med opplysning om at spørsmålet om fengslingens opprettholdelse vil bli forelagt for Folkedomstolen.

§ 17. Påtalemyndighetens beslutning om å anvende varetektsfengsel etter § 16 skal snarest mulig forelegges for Folkedomstolen. Såfremt det som følge av postgangen vil ta mer enn én uke før saken når frem til domstolen, skal den forelegges telegrafisk. Folkedomstolen avgjør ved kjennelse om fengslingen skal opprettholdes. § 16, fjerde punktum, får tilsvarende anvendelse. Før kjennelse blir avsagt, skal det være gitt den pågrepte høve til å uttale seg, skriftlig eller muntlig, såfremt han ikke har forklart seg for politiet. Ellers avgjør domstolen om ytterligere uttalelse skal innhentes.

§ 18. I saker om overtredelser av forordningene av 25 september og 7 oktober 1940 eller straffelovens kap. 23 kan riksadvokaten, når den straffbare handling er forøvet i eller ved trykt eller på annen måte fremstilt skrift, for så vidt han finner det ubetenkelig, bestemme at tiltalebeslutningen uten hensyn til reglene i straffeprosesslovens § 286, annet ledd, skal inneholde foruten en så vidt mulig nøyaktig angivelse av handlingens tid og sted, gjenstand og lignende, alene en alminnelig betegnelse av handlingens karakter under henvisning til og med gjengivelse av den eller de straffebestemmelser som antas å kunne komme til anvendelse.

§ 19. Når Folkedomstolen finner at hensynet til viktige statsinteresser krever det, kan den ved kjennelse beslutte at hovedforhandlingen skal holdes for lukte dører. Under samme vilkår kan retten likeledes beslutte at offentlig gjengivelse av hovedforhandlingen og dommen helt eller delvis skal være forbudt. Forbudet gjelder til retten beslutter det opphevet.

§ 20. I grunnene for dommer og kjennelser som Folkedomstolen avsier, tas ikke inn opplysning om hvorvidt avgjørelsen er enstemmig, med mindre den eller de dommere som ikke er enig i avgjørelsen eller grunnene for den, forlanger det og krever inntatt i domsgrunnene en redegjørelse for sin mening.

§ 21. Folkedomstolens avgjørelser er endelige. Dog kan en sak som er pådømt av Folkedomstolen, gjenopptas etter reglene i straffeprosesslovens kapitel 30.

§ 22. I straffesaker som er undergitt ubetinget privat påtale, inngis søknad om samtykke etter § 3, annet ledd, sammen med stevningen.

I saker som påtales etter straffeprosesslovens § 94, inngis

5 mars. søknaden samtidig med at det rettergangsskritt foretas hvor-
 Nr. 2. ved den private saksøker overtar forfølgningen. I de tilfelle
 hvor saken blir frafalt av påtalemyndigheten under hovedfor-
 handlingen og saksøkeren er til stede i retten (jfr. straffepro-
 sesslovens § 433, annet ledds første og annet punktum), skal
 dog retten på begjæring gi ham en kort utsettelse til å inngi
 søknad.

§ 23. Søknad som nevnt i § 22 inngis til den rett saken
 blir brakt inn for. Retten sender søknaden med sakens akter
 til Folkedomstolen. Før søknaden blir avgjort, skal saksøkte
 ha fått høve til å uttale seg; i saker som forfølges etter
 straffeprosesslovens § 94, gjelder det samme for påtalemyn-
 digheten.

Når Folkedomstolen har avgjort søknaden, sender den
 dokumentene tilbake til den rett som skal behandle saken.

§ 24. Blir en sak som hører under Folkedomstolen, for-
 fulgt av en privat påtaleberettiget etter straffeprosesslovens
 § 94, hører også behandlingen av den private straffesak under
 Folkedomstolen. Samtykke som nevnt i § 3, annet ledd, trengs
 også i disse tilfelle. For søknad om samtykke gjelder reglene
 i § 22, annet ledd, tilsvarende; likeså gjelder § 23, første ledds
 tredje punktum.

§ 25. Spørsmålet om samtykke skal gis etter § 3, annet
 ledd, jfr. § 24, annet punktum, avgjøres ved beslutning uten
 forutgående muntlig forhandling.

§ 26. Denne lov trer i kraft 1 april 1942.

Fra samme tid oppheves:

1. Forordning om Folkedomstolen av 8 november 1940,
2. forordning om utbygging av Folkedomstolen av 21 desem-
 ber 1940,
3. forordning om fengsling i saker som hører under Folke-
 domstolen av 24 januar 1941 og
4. forordning om visse midlertidige endringer i reglene om
 private straffesaker av 5 mars 1941.

Oslo 5 mars 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

5 mars. Lov om løsgjengeri, betling og misbruk
 Nr. 3. av berusingsmidler m. v.

I samsvar med § 3, annet ledd, i Ministerpresidentens
 kunngjøring av 5 februar 1942 fastsettes følgende som gjel-
 der uten hensyn til Grunnlovens bestemmelser:

Kapitel I. Løsgjengeri.

5 mars.

Nr. 3.

§ 1. Den som hengir seg til ørkesløshet eller driver om fra sted til sted eller på alminnelig beferdete eller for alminnelig ferdsel bestemte steder, eller fra hus til hus eller på annen vis under forhold som gir grunn til å anta at han helt eller delvis skaffer seg midlene til sin livsføring ved straffbare handlinger eller ved andres ervervsmessige utukt, straffes med fengsel inntil 1 år.

På samme måte straffes den som hengir seg til ørkesløshet eller driver om som ovenfor nevnt, når han ved voldsom, truende eller påtrengende oppførsel forulemper eller volder fare for andre.

§ 2. Arbeidsfør person som hengir seg til ørkesløshet og

- a. derved utsetter seg for å komme i trang eller må understøttes av fattigvesenet, eller
- b. forsømmer sin forsørgelsesplikt etter gjeldende lover eller faller sin familie til byrde så den utsettes for å komme i trang eller må understøttes av fattigvesenet, straffes med fengsel inntil 1 år.

§ 3. Når påtalemyndigheten i sak om overtredelse av §§ 1 eller 2 etter anstilt etterforskning finner det formålstjenlig, kan den i stedet for straff beslutte å anvende følgende forføyninger:

- a. advarsel;
- b. tiltak med sikte på å sette vedkommende i ordnet arbeid f. eks. henvisning til den offentlige arbeidsformidling;
- c. anvisning av bestemt oppholdssted, forbud mot opphold på bestemte steder eller i bestemt område eller forbud mot til visse tider å ferdes på bestemt sted eller i bestemt strøk;
- d. oppsikt av politiet eller en særskilt oppnevnt tilsynsmann, med plikt til å melde seg for politiet eller tilsynsmannen til visse tider;
- e. forbud mot å bruke berusingsmidler;
- f. anbringelse i arbeid hos private, i tilfelle i samband med privat forpleining, innsetting i godkjent redningshjem eller lignende innretning;
- g. anbringelse i offentlig eller av det offentlige godkjent arbeidskoloni, arbeidshjem eller i annet arbeid for det offentlige;
- h. anbringelse i tvangsarbeidshus, pleieanstalt eller lignende godkjent anstalt.

Når noen er domfelt etter §§ 1 eller 2, kan påtalemyndigheten hvis den finner det formålstjenlig, beslutte at straffen ikke skal fullbyrdes, og i stedet beslutte å anvende forføyninger som nevnt under a—h.

5 mars. Viser det seg at vedkommende bruker berusende drikk
Nr. 3. til åpenbar skade for seg selv eller sine omgivelser, skal påtalemyndigheten, før den gjør vedtak om forføyninger som nevnt under b—h, sende saken til edruehetsnemnda til behandling, med mindre den finner nemndbehandling hensiktsløs. Gir nemndas behandling et etter nemndas skjønn tilfredsstillende resultat, bortfaller påtalemyndighetens adgang til å bringe de nevnte forføyninger i anvendelse. I motsatt fall gir nemnda snarest underretning med begrunnet uttalelse til påtalemyndigheten som deretter fortsetter behandlingen av saken.

De under a—f nevnte forholdsregler kan brukes i forening.

Lengste varighet av forholdsregler etter c—f er 2 år og etter g og h 3 år.

De under g og h nevnte forholdsregler kan ikke anvendes overfor personer under 18 år.

§ 4. Beslutning om å anvende forføyninger etter § 3, første ledd, treffes senest 14 dager etter at etterforskningen er avsluttet eller dommen er blitt endelig. Beslutning om forføyning etter § 3, første ledd f—h, treffes av statsadvokaten etter innstilling fra politiet. Ellers treffes beslutningen av en politieambetsmann.

Beslutningen skal skrives ned og straks meddeles vedkommende i nærvær av et vitne. Han skal samtidig leveres en avskrift av beslutningen og gjøres kjent med reglene i § 5, første ledd.

Når særlige omstendigheter taler for å stille vedkommende på prøve, kan påtalemyndigheten vente med å sette i verk beslutning om anbringelse etter § 3, første ledd f—h, inntil 1 år etter at endelig beslutning om anbringelse er truffet, eller etter at vedkommende er løslatt fra tidligere idømt fengselsstraff.

Adgangen til å anvende forføyninger som nevnt i § 3, første ledd, faller bort når adgangen til å reise straffesak eller fullbyrde straffedom er foreldet.

§ 5. Den som rammes av beslutning etter § 3, første ledd f—h, kan bringe saken inn for Fengselsstyret til prøvelse. Begjæringen har oppsettende virkning. Den må settes fram for påtalemyndigheten senest 14 dager etter at vedkommende har fått meddelelse om beslutningen.

Fengselsstyret kan la innhente nærmere opplysninger og forklaringer i saken etter reglene i straffeprosessloven.

Fengselsstyrets beslutning er endelig. Den skal meddeles vedkommende på den måte som er bestemt i § 4, annet ledd.

§ 6. Før beslutning etter § 3, første ledd f—h, settes i verk, skal saken legges fram for Fengselsstyret som avgjør hvor vedkommende skal anbringes. Fengselsstyret kan i så fall be-

stemme at den trufne forføyning skal byttes om med andre 5 mars.
av de forføyninger som er nevnt i § 3, første ledd. Nr. 3.

Når det etter at forføyning etter § 3, første ledd c—h, er satt i verk, viser seg formålstjenlig, kan Fengselsstyret beslutte at forføyningen skal byttes om med andre. Blir det i stedet for forføyningen satt en forholdsregel av lengre varighet, gjelder lengstetiden for denne; dog fratrekkes den tid som vedkommende allerede har vært undergitt annen forføyning så fremt denne er besluttet etter § 3, første ledd, bokstav f.

§ 7. Hvis noen som antas å hengi seg til ørkesløshet eller driver om som nevnt i § 1, oppholder seg utenfor sitt bosted, kan politiet pålegge ham å vende tilbake til bostedet eller sende ham tilbake til det.

Hvis en person, i det tilfelle som første ledd nevner, eller ved løslatelsen fra straff eller tvangsarbeid for løsgjengeri ikke kan påvise fast bopel, kan politiet tilholde ham å skaffe seg sånn og skal i tilfelle så vidt mulig hjelpe ham med det. Kan eller vil han ikke skaffe seg fast bopel, er han pliktig til å motta en bopel som blir anvist ham av det offentlige etter nærmere regler som Politidepartementet gir.

Når noen har fått anvist bopel etter annet ledd, kan politiet hvis han uten tillatelse forlater bostedet før 5 år er gått, gi ham pålegg om å vende tilbake til det. Det samme gjelder når han innen 5 år forlater bopel som han frivillig har latt seg anwise, og han flakker om fra sted til sted uten påviselig lovlig erverv.

Inntil hjemsending eller anvisning av bopel kan foregå, kan personen holdes i fengslig forvaring. Må fengslingen opprettholdes utover 14 dager, avgjør forhørsretten ved kjennelse om vedkommende skal holdes i fengslig forvaring inntil hjemsending eller anvisning av bopel kan foregå. Straffeprosesslovens regler får anvendelse på forhørsrettens kjennelse og kjæremål mot kjennelsen.

Twist om betingelsene for hjemsending eller om plikt til å motta en anvist bopel, avgjøres med endelig virkning av Politidepartementet.

§ 8. Hvis en person som har ervervet bopel etter § 7 annet ledd, eller en omstreifer som frivillig har latt seg anwise bopel av det offentlige, selv eller for sin husstand faller fattigvesenet til byrde, skal de nødvendige utgifter bæres med en tredjedel av staten og to tredjedeler av den kommune hvor han ved bosettingen hadde hjemstavn. Hadde han den gang ikke hjemstavsrett i noen kommune, erstatter staten utgiftene.

Hvor det finnes billig, særlig når vedkommende har vært lenge borte fra eller aldri har oppholdt seg i hjemstavnskom-

5 mars. munen, eller når dennes økonomiske evne er liten, kan staten Nr. 3. helt eller delvis overta de utgifter som faller på hjemstavns-kommunen.

Fattighjelp ytes etter reglene i første og annet ledd så lenge den bosatte eller, når det gjelder en familie, mannen eller hustruen oppholder seg i bosettingskommunen. Fattighjelp til en bosatts barn som selvstendig har ervervet hjemstavn i bosettingskommunen, ytes og fordeles etter reglene i denne paragraf når hjelpen etter reglene i fattigloven ytes direkte av bosettingskommunen.

Twist mellom kommuner og mellom kommuner og staten om plikt etter denne paragraf avgjøres på den måte som fattigloven bestemmer for slike tvister.

Kapitel II. Betling.

§ 9. Med betling menes i denne lov at noen av virkelig eller angivelig trang henvender seg til en annen som han ikke står i noe nærmere forhold til, med bønn om penger eller ting av pengeverdi for seg selv eller andre. Det er betling også når henvendelsen skjer stilltiende eller består i musikk, sang, utdeling av viser, ulovlig omføringshandel eller lignende, når meningen er å oppnå penger eller ting av pengeverdi, og ytelsen ikke står i forhold til det man vil oppnå, eller er bestilt av den henvendelsen rettes til.

§ 10. Den som betler på påtrengende vis eller på alminnelig beferdet eller for alminnelig ferdsel bestemt sted eller ved husdør, eller som medvirker til det, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

På samme måte straffes den som anvender andre til å betle for seg eller som tillater noen umyndig som står under hans forsorg, å betle for seg.

Straff kommer ikke til anvendelse på den som har betlet fordi han har vært tvunget av uforutsett nødstilstand.

Politiet kan i særlige tilfelle gi tillatelse til betling. Tillatelsen gis skriftlig. Vedkommende skal alltid bære den på seg.

§ 11. Den som utsteder vitnemål eller annen erklæring til bruk ved straffbar betling, straffes med bøter.

§ 12. Den som ved falske foregivender søker å tilvende seg eller andre gaver eller understøttelse, eller som medvirker hertil, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder, hvis forholdet ikke rammes av et strengere straffebud.

På samme måte straffes den som skaffer seg eller andre utilbørlig vinning ved bruk av midler samlet inn i velgjørende eller almennyttig øyemed.

Offentlig påtale etter første ledd finner bare sted etter begjæring fra fornærmede.

Kapitel III. Misbruk av berusings- og bedøvingsmidler. 5 mars.

Nr. 3.

§ 13. Når noen på grunn av beruselse fremkalt ved rusdrikk eller andre midler forstyrrer den alminnelige fred og orden eller den lovlige ferdsel, forulemper andre eller er til fare for seg selv eller andre, kan politiet sette ham i fengslig forvaring til han blir edru. Straffeprosesslovens §§ 232 og 234 får tilsvarende anvendelse.

Selv om den pågrepne ikke blir satt i fengslig forvaring, kan politiet ta fra ham og tilintetgjøre berusingsmidler som finnes hos ham ved pågripelsen.

§ 14. Når noen er pågrepet etter § 13, første ledd, skal politiet ta forklaring av ham så snart han er blitt edru, selv om den pågrepne ikke blir satt i drukkenskapsarrest. Forklaringen skal inneholde opplysninger om årsaken til beruselsen.

Den som har foretatt pågripelsen, skal i særskilt melding som legges ved forklaringen, anføre tid og sted for pågripelsen og årsaken til og de nærmere omstendigheter ved denne.

§ 15. Den som ved bruk av rusdrikk eller andre berusingsmidler forsettlig eller uaktsomt har hensatt seg i en åpenbar beruset tilstand, hvorunder han blir sett på eller fra et alminnelig beferdet eller for alminnelig ferdsel bestemt sted, straffes med bøter.

§ 16. Den som ved bruk av rusdrikk eller andre berusingsmidler forsettlig eller uaktsomt har hensatt seg i en beruset tilstand, hvorunder han forstyrrer den alminnelige fred og orden eller den lovlige ferdsel eller forulemper eller volder fare for andre, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

§ 17. Den som jevnlig misbruker rusdrikk eller andre berusingsmidler og som følge av dette

- a. helt eller delvis skaffer seg midlene til sin livsføring ved straffbare handlinger eller må understøttes av fattigvesenet, eller
- b. mishandler sin ektefelle eller andre pårørende eller utsetter dem for sedelig forderv eller vanrøkt, eller
- c. forsømmer sin forsørgelsesplikt etter gjeldende lover eller faller sin familie til byrde så den utsettes for å komme i trang eller må understøttes av fattigvesenet, straffes med fengsel inntil 1 år.

§ 18. I stedet for straff etter § 15 bør som regel tildeles advarsel i samsvar med § 19. Har vedkommende i løpet av de siste to år før overtredelsen ikke gjort seg skyldig i overtredelse av §§ 15 eller 16, skal slik advarsel brukes i stedet for straff.

Straff etter § 15 må bare anvendes i den utstrekning den skyldige etter sine formues- og inntektsforhold er i stand til

5 mars. å betale bot. Den fengselsstraff som er omhandlet i straffelovens § 28, tredje ledd, skal i disse tilfelle ikke settes høyere enn 6 dager. Den skal ikke fullbyrdes når boten ikke er betalt fordi den skyldige har manglet evnen til det.

Reglene i første og annet ledd gjelder tilsvarende ved overtredelser av § 16, når påtalemyndigheten ikke finner at straff av fengsel bør idømmes.

§ 19. Advarselen skal ha den form som Justisdepartementet bestemmer, og skal som regel gis muntlig av en politilembetsmann i overvær av et vitne. Den skal på stedet føres inn i en særskilt protokoll og anmerkes i et register, jfr. § 26, annet ledd.

Den som i løpet av de siste 12 måneder to ganger er advart eller straffet etter §§ 15 eller 16, kan politiet nekte adgang til selv eller ved andre å kjøpe brennevin og vin for et tidsrom av inntil 2 år. Nektelsen og tidsrommet skal tilføres advarselen, og melding sendes vedkommende avdeling av A/S Vinmonopolet.

§ 20. Når den som er mistenkt for overtredelse av §§ 15 eller 16, i løpet av de siste 12 måneder før overtredelsen 3 ganger har vært straffet eller advart for overtredelse av de nevnte paragrafer, skal politiet undersøke hans forhold nærmere. Det samme gjelder når noen er mistenkt for overtredelse av § 17.

Finner påtalemyndigheten at det foreligger overtredelse av §§ 15—17, kan den i disse tilfelle når den finner det formålstjenlig, i stedet for straff etter de nevnte paragrafer eller advarsel i samsvar med § 18 beslutte å anvende de forføyninger som er nevnt i § 3, første ledd b—h. § 3, første ledds annet punktum, gjelder tilsvarende når noen er domfelt etter § 17. Bestemmelsene i § 3, annet til femte ledd, og §§ 4—6 får tilsvarende anvendelse. De forføyninger som er nevnt i § 3, første ledd f—h, kan dog bare anvendes når vedkommende må antas jevnlig å misbruke rusdrikk eller andre berusingsmidler. I dette tilfelle kan anbringelse etter bokstav g eller h skje for inntil 2 år, men inntil 3 år om vedkommende tidligere har vært anbrakt etter de nevnte bestemmelser eller etter lov om edruehetsnemnder og behandling av drikkfeldige av 26 mai 1939 § 7.

§ 21. Med bøter eller fengsel inntil 3 måneder straffes den som forleder noen til å bruke rusdrikk eller andre berusingsmidler så han blir åpenbart beruset, eller som forleder noen i denne tilstand til slik bruk, eller som ved trusel eller underfundig atferd får noen til å bruke berusingsmidler så han blir beruset.

Det samme gjelder den som på alminnelig beferdet eller

for alminnelig ferdsel bestemt sted skaffer person under 18 5 mars. år rusdrikk eller andre berusingsmidler i slik mengde at han Nr. 3. blir åpenbart beruset.

Kapitel IV. Alminnelige bestemmelser, overgangs- bestemmelser m. v.

§ 22. Den som med skjellig grunn mistenkes for overtredelse av denne lovs §§ 1—2 eller § 17, kan politiet sette i fengslig forvaring. Det samme gjelder den som med skjellig grunn mistenkes for overtredelse av §§ 15—16, når vilkårene etter § 20, første punktum, foreligger.

Når noen er tatt i fengslig forvaring i medhold av første ledd, skal påtalemyndigheten innen 3 uker treffe beslutning om hvorvidt det skal anvendes forholdsregler etter § 3, jfr. § 20, eller reises tiltale.

Er det ikke grunnlag for straff eller forholdsregler som nevnt i § 3, skal den fengslete straks løslates. Gjør etterforskningen det nødvendig å holde ham i fengslig forvaring ut over 3 uker, skal spørsmålet om fortsatt fengsling legges fram for forhørsretten til avgjørelse ved kjennelse. Straffeprosesslovens regler får anvendelse på forhørsrettens kjennelse og kjæremål mot kjennelsen.

§ 23. Den som er besluttet anbrakt etter § 3, første ledd f—h, jfr. § 20, kan påtalemyndigheten holde i fengslig forvaring til saken er endelig avgjort og anbringelse i tilfelle kan skje. § 22, tredje ledds annet og tredje punktum, får tilsvarende anvendelse når det er nødvendig å opprettholde fengslingen lenger enn 3 uker etter at endelig beslutning er fattet.

Varetektsfengsel som er utholdt etter at endelig beslutning er fattet, fradras i lengstetiden for den forføyning som er besluttet, med 1 dag for hver dags varetektsfengsel.

§ 24. Overtredelser av denne lov behandles som forseelser uansett straffens størrelse.

Den som skal sone fengselsstraff som er ilagt etter bestemmelsene i denne lov, kan ikke underkastes fengsel på vann og brød.

Med berusingsmidler eller berusende midler menes i denne lov også bedøvingsmidler (narkotika).

§ 25. Etter nærmere forskrifter som Justisdepartementet gir, skal personer som lider av sykdom som i sin ytringsform kan forveksles med beruselse, bære på seg en bevitnelse om det.

§ 26. Justisdepartementet gir nærmere forskrifter om gjennomføringen av de forføyninger som er nevnt i § 3, jfr. § 20, herunder om adgangen til å stille de personer som er besluttet anbrakt etter § 3, første ledd f—h, på prøve, om

5 mars. permisjon, disiplinærmyndighet overfor dem, om utskrivning
Nr. 3. på prøve og endelig utskrivning samt om betaling av utgiftene ved anbringelse som nevnt.

Departementet fastsetter videre nærmere regler om føring av det register som er nevnt i § 19, annet punktum. I dette register skal det, foruten om advarsel i samsvar med §§ 18 og 19, gjøres merknad om straff etter §§ 1—2, 10, 12 og 17, om hjemsending etter § 7 og om forføyninger i samsvar med §§ 3 og 20.

§ 27.

1. Denne lov trer i kraft 1 april 1942. Fra samme tid oppheves lov om løsgjengeri, betleri og drukkenskap av 31 mai 1900 (nedenfor kalt løsgjengerloven).
2. Når det i denne lov er tillagt rettsvirkning at en person tidligere er straffet etter bestemmelser i loven, har det samme virkning om vedkommende tidligere har vært straffet etter tilsvarende bestemmelser i løsgjengerloven. Har en person vært anbrakt i tvangsarbeidshus m. v. etter reglene i løsgjengerlovens §§ 5, 18 eller 19, annet ledd, har det samme virkning som hvor han tidligere har vært anbrakt etter reglene i denne lovs § 20, jfr. § 3.
3. Utfyllende forskrifter som er utferdiget med hjemmel i løsgjengerloven, blir i kraft så langt de passer, inntil nye forskrifter er utferdiget i henhold til § 26.
4. Lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 § 44, femte ledd, oppheves. Sistnevnte lovs § 44, siste ledd, skal lyde:
«Saker etter denne paragraf behandles på samme måte som saker etter lov om løsgjengeri, betling og drukkenskap av 5 mars 1942.»
5. I lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 5 april 1927 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 9, første ledd.

Salg og skjenkning av brennevin må bare skje mot kontant og det må ikke gis rabatt. Gis det henstand ved skjenkning av brennevin, er fordringen ugyldig. Brennevin må ikke selges mot etterkrav.

§ 21, siste ledd.

For skjenkning av vin, fruktvin, mjød og øl som inneholder over 2,50 volumprosent alkohol, får bestemmelsene i § 9, første og annet punktum og § 14, siste ledd, tilsvarende anvendelse.

§ 64 a.

Med bøter eller fengsel inntil 3 måneder straffes den som har rett til å skjenke rusdrikk, når han
a. skjenker eller lar skjenke rusdrikk til noen som er

åpenbart beruset, eller i slik mengde at han må forstå at den det skjenkes til, blir beruset, eller

5 mars.
Nr. 3.

b. tillater noen som er åpenbart beruset, å oppholde seg i hans bevertningssted eller dets tilliggelser for å nyte rusdrikk der.

§ 64 b.

Med bøter eller fengsel inntil 3 måneder straffes den som fra bevertningssted eller dets tilliggelser viser eller lar vise ut noen som er blitt overstadig beruset ved rusdrikk som er skjenket ham her, uten å sørge for at han får med seg den hjelp som er nødvendig.

Kommer den som er vist ut, til skade fordi han ikke har fått med seg den hjelp som er nødvendig, kan den skyldige tilpliktes helt eller delvis å yte erstatning til ham eller hans etterlatte.

Oslo 5 mars 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Lov om tillegg til lov om losvesenet av 14 februar 1930 § 40.

5 mars.
Nr. 4.

I § 40 i lov om losvesenet av 14 februar 1930 føyes til som nytt tredje punkt:

3. Å yte erstatning til loser og losgutter for eiendeler de har mistet i sitt yrke ved forlis eller som følge av sjørøveri, brann eller annet havari på skip eller losskøyte etter regler som fastsettes av Sjøfartsdepartementet.

Oslo 5 mars 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Irgens.

R. J. Fuglesang.

Lov om tillegg til lov om utrederkvarterer av 6 juni 1891.

5 mars.
Nr. 5.

§ 1. Etter nærmere regler som fastsettes av sjefen for Landbruksdepartementet i samråd med sjefen for Departementet for arbeidstjeneste og idrett kan tjeneste- og trosshester som nevnt i lov om utrederkvarterer av 6 juni 1891 stilles til rådighet for Arbeidstjenesten.

Oslo 5 mars 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

5 mars. Lov om postgiro.

Nr. 6. § 1. Fra det tidspunkt sjefen for Arbeidsdepartementet bestemmer, skal postverket utføre girotjeneste.

§ 2. Sjefen for Arbeidsdepartementet gir nærmere forskrifter om postgirotjeneste og fastsetter i samråd med sjefen for Finansdepartementet regler for midlenes anbringelse.

Sjefen for Arbeidsdepartementet fastsetter porto og avgifter og foretar de nødvendige oppnevninger i anledning av forvaltningen og tilsynet med de midler som settes inn på girokonto.

Oslo 5 mars 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

T. Hustad.

R. J. Fuglesang.

5 mars. Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

Herved stadfesteres de av Rødernes herredsting, Østfold fylke, 11 februar 1942 fastsatte vedtekter for bruk av § 55 i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål overfor innabygdsboende eiere av jordbruk.

Vedtektene lyder så:

§ 1. Finnes jordbruk tilhørende innabygdsboende å være i vanhevd, kan jordstyret etter forut innhentet samtykke av Landbruksdepartementet og overensstemmende med hva derom er bestemt i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål, dens § 55, gi eieren pålegg om å bringe bruket opp i forsvarlig hevd.

Bedømmelsen av hvorvidt vanhevd i lovens forstand kan sies å være til stede må skje under tilbørlig hensyn til jordas beliggenhet og skikkethet for dyrking samt til om brukets drift, sammenlignet med hva det antas å være gjennomsnittet for tilsvarende jord i herredet, må sies å være i vesentlig grad dårlig skjøttet.

§ 2. Vedkommende jordbruk skal på forhånd befares av det samlede jordstyre. Eieren skal gis et passende varsel om befaringen og han har adgang til å være til stede under denne. Før jordstyret utferdiger sitt pålegg, skal han gis anledning til å uttale seg. Deretter blir departementets samtykke å innhente.

§ 3. Før sånt pålegg gis, skal forholdet søkes ordnet i minnelighet ved at jordstyret henstiller til eieren å iverksette de arbeid det mener bør foretas for å bringe jorda i forsvarlig hevd.

Jordstyret skal i pålegget til eieren påpeke manglene ved

brukets drift og fastsette de arbeid som skal utføres for å 5 mars.
bringe jorda i forsvarlig hevd.

§ 4. Til å etterkomme pålegget skal det settes eieren en rimlig frist, hvis lengde blir å avpasse etter arten og omfanget av de arbeid som skal utføres. Så vel under fastsettelsen av disse som av fristen skal det tas tilbørlig hensyn til eierens økonomiske stilling og personlige arbeidsevne.

§ 5. For overtredelse av pålegget fastsetter jordstyret en årlig løpende tvangsmulkt som blir å beregne fra den tid eieren får meddelelse om den og forfaller til betaling hvert år, dog ikke i noe tilfelle før utløpet av den frist som er satt for utførelsen av de pålagte arbeid.

§ 6. Mulkten fastsettes og forkynnes for eieren samtidig med pålegget om arbeidets utførelse. Ved fastsettelsen av dens størrelse skal jordstyret nøkternt prøve alle omstendigheter som kan antas å influere på den. Særlig må hensyn tas til eierens økonomiske evne.

Mulkten må ikke i noe tilfelle overstige kr. 1 000 pr. år. Den inndrives og avsettes overensstemmende med hva derom er bestemt i lovens § 54.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

5 mars.

Herved stadfestes de av Torsnes herredsting, Østfold fylke, 16 februar 1942 fastsatte vedtekter for bruk av § 55 i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål overfor innabygdsboende eiere av jordbruk.

Vedtektene lyder så:

§ 1. Finnes jordbruk tilhørende innabygdsboende å være i vanhevd, kan jordstyret etter forut innhentet samtykke av Landbruksdepartementet og overensstemmende med hva derom er bestemt i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål, dens § 55, gi eieren pålegg om å bringe bruket opp i forsvarlig hevd.

Bedømmelsen av hvorvidt vanhevd i lovens forstand kan sies å være til stede må skje under tilbørlig hensyn til jordas beliggenhet og skikkethet for dyrking samt til om brukets dift, sammenlignet med hva det antas å være gjennomsnittet for tilsvarende jord i herredet, må sies å være i vesentlig grad dårlig skjøttet.

§ 2. Vedkommende jordbruk skal på forhånd befares av det samlede jordstyre. Eieren skal gis et passende varsel om befaringen og han har adgang til å være til stede under denne. Før jordstyret utferdiger sitt pålegg, skal han gis anledning til å uttale seg. Deretter blir departementets samtykke å innhente.

5 mars. § 3. Før sånt pålegg gis, skal forholdet søkes ordnet i minnelighet ved at jordstyret henstiller til eieren å iverksette de arbeid det mener bør foretas for å bringe jorda i forsvarlig hevd.

Jordstyret skal i pålegget til eieren påpeke manglene ved brukets drift og fastsette de arbeid som skal utføres for å bringe jorda i forsvarlig hevd.

§ 4. Til å etterkomme pålegget skal det settes eieren en rimelig frist, hvis lengde blir å avpasse etter arten og omfanget av de arbeid som skal utføres. Så vel under fastsettelsen av disse som av fristen skal det tas tilbørlig hensyn til eierens økonomiske stilling og personlige arbeidsevne.

§ 5. For overtredelse av pålegget fastsetter jordstyret en årlig løpende tvangsmulkt som blir å beregne fra den tid eieren får meddelelse om den og forfaller til betaling hvert år, dog ikke i noe tilfelle før utløpet av den frist som er satt for utførelsen av de pålagte arbeid.

§ 6. Mulkten fastsettes og forkynnes for eieren samtidig med pålegget om arbeidets utførelse. Ved fastsettelsen av dens størrelse skal jordstyret nøkternt prøve alle omstendigheter som kan antas å influere på den. Særlig må hensyn tas til eierens økonomiske evne.

Mulkten må ikke i noe tilfelle overstige kr. 1000 pr. år. Den inndrives og avsettes overensstemmende med hva derom er bestemt i lovens § 54.

5 mars. **Skrivelse fra Landbruksdepartementet.**

Herved stadfestes de av Våler herredsting, Østfold fylke, 9 februar 1942 fastsatte vedtekter for bruk av § 55 i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål overfor innabygdsboende eiere av jordbruk.

Vedtektene lyder så:

§ 1. Finnes jordbruk tilhørende innabygdsboende å være i vanhevd, kan jordstyret etter forut innhentet samtykke av Landbruksdepartementet og overensstemmende med hva derom er bestemt i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål, dens § 55, gi eieren pålegg om å bringe bruket opp i forsvarlig hevd.

Bedømmelsen av hvorvidt vanhevd i lovens forstand kan sies å være til stede må skje under tilbørlig hensyn til jordas beliggenhet og skikkethet for dyrking samt til om brukets drift, sammenlignet med hva det antas å være gjennomsnittet for tilsvarende jord i herredet, må sies å være i vesentlig grad dårlig skjøttet.

§ 2. Vedkommende jordbruk skal på forhånd befares av 5 mars.
det samlede jordstyre. Eieren skal gis et passende varsel om
befaringen og han har adgang til å være til stede under denne.
Før jordstyret utferdiger sitt pålegg, skal han gis anledning
til å uttale seg. Deretter blir departementets samtykke å
innhente.

§ 3. For sånt pålegg gis, skal forholdet søkes ordnet i
minnelighet ved at jordstyret henstiller til eieren å iverksette
de arbeid det mener bør foretas for å bringe jorda i forsvar-
lig hevd.

Jordstyret skal i pålegget til eieren påpeke manglene ved
brukets drift og fastsette de arbeid som skal utføres for å
bringe jorda i forsvarlig hevd.

§ 4. Til å etterkomme pålegget skal det settes eieren en
rimelig frist, hvis lengde blir å avpasse etter arten og om-
fanget av de arbeid som skal utføres. Så vel under fastsettelse
av disse som av fristen skal det tas tilbørlig hensyn til
eierens økonomiske stilling og personlige arbeidsevne.

§ 5. For overtredelse av pålegget fastsetter jordstyret en
årlig løpende tvangsmulkt som blir å beregne fra den tid
eieren får meddelelse om den og forfaller til betaling hvert
år, dog ikke i noe tilfelle før utløpet av den frist som er satt
for utførelsen av de pålagte arbeid.

§ 6. Mulkten fastsettes og forkynnes for eieren samtidig
med pålegget om arbeidets utførelse. Ved fastsettelsen av dens
størrelse skal jordstyret nøkternt prøve alle omstendigheter
som kan antas å influere på den. Særlig må hensyn tas til
eierens økonomiske evne.

Mulkten må ikke i noe tilfelle overstige kr. 1 000 pr. år.
Den inndrives og avsettes overensstemmende med hva derom
er bestemt i lovens § 54.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

5 mars.

Herved stadfestes de av Sørums herredsting, Akershus
fylke, 17 februar 1942 fastsatte vedtekter for bruk
av § 55 i lov av 22 juni 1928 om ordning av
visse jordspørsmål overfor innabygdsbo-
ende eiere av jordbruk.

Vedtektene lyder så:

§ 1. Finnes jordbruk tilhørende innabygdsboende å være
i vanhevd, kan jordstyret etter forut innhentet samtykke av
Landbruksdepartementet og overensstemmende med hva der-
om er bestemt i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse
jordspørsmål, dens § 55, gi eieren pålegg om å bringe bruket
opp i forsvarlig hevd.

Bedømmelsen av hvorvidt vanhevd i lovens forstand kan

5 mars sies å være til stede må skje under tilbørlig hensyn til jordas beliggenhet og skikkethet for dyrking samt til om brukets drift, sammenlignet med hva det antas å være gjennomsnittet for tilsvarende jord i herredet, må sies å være i vesentlig grad dårlig skjøttet.

§ 2. Vedkommende jordbruk skal på forhånd befares av det samlede jordstyre. Eieren skal gis et passende varsel om befaringen og han har adgang til å være til stede under denne. Før jordstyret utferdiger sitt pålegg, skal han gis anledning til å uttale seg. Deretter blir departementets samtykke å innhente.

§ 3. Før sånt pålegg gis, skal forholdet søkes ordnet i minnelighet ved at jordstyret henstiller til eieren å iverksette de arbeid det mener bør foretas for å bringe jorda i forsvarlig hevd.

Jordstyret skal i pålegget til eieren påpeke manglene ved brukets drift og fastsette de arbeid som skal utføres for å bringe jorda i forsvarlig hevd.

§ 4. Til å etterkomme pålegget skal det settes eieren en rimelig frist, hvis lengde blir å avpasse etter arten og omfanget av de arbeid som skal utføres. Så vel under fastsettelsen av disse som av fristen skal det tas tilbørlig hensyn til eierens økonomiske stilling og personlige arbeidsevne.

§ 5. For overtredelse av pålegget fastsetter jordstyret en årlig løpende tvangsmulkt som blir å beregne fra den tid eieren får meddelelse om den og forfaller til betaling hvert år, dog ikke i noe tilfelle før utløpet av den frist som er satt for utførelsen av de pålagte arbeid.

§ 6. Mulkten fastsettes og forkynnes for eieren samtidig med pålegget om arbeidets utførelse. Ved fastsettelsen av dens størrelse skal jordstyret nøkternt prøve alle omstendigheter som kan antas å influere på den. Særlig må hensyn tas til eierens økonomiske evne.

Mulkten må ikke i noe tilfelle overstige kr. 1 000 pr. år. Den inndrives og avsettes overensstemmende med hva derom er bestemt i lovens § 54.

5 mars.

Skriv frå Landbruksdepartementet.

Hermed stadfester departementet dei vedtektene for bruk av § 55 i jordlova andsynes innabygdsbuande eigarar av jordbruk som ordføraren fastsette i møte i Veøy heradsting, Møre og Romsdal fylke, 31 juli 1941.

Vedtektene er slike:

§ 1. Dersom jordbruk som innabygdsbuande eig, er i vanhevd, kan jordstyret i samsvar med det som er fastsett i

§ 55 i lov frå 22 juni 1928 om ymse jordspursmål gjeva eigaren pålegg om å driva bruket opp i forsvarleg hevd. Jordstyret må i kvart tilfelle føreåt få godkjent pålegget av Landbruksdepartementet. 5 mars.

Når det skal avgjerast om eit bruk er i vanhevd, må det mellom anna takast omsyn til lægje og korleis jorda er skikka for dyrking, og om drifta kan seiast å vera sers dårleg samanlikna med det som er medels for tilsvarande jord i heradet.

§ 2. Heile jordstyret skal føreåt fara over jordbruket det gjeld. Eigaren skal få eit høveleg varsel om overfaringa og kan vera til stades. Før jordstyret gjev sitt pålegg skal han få uttala seg. Deretter må jordstyret søkja om godkjenning av departementet.

§ 3. Før det vert gjeve slikt pålegg, skal jordstyret freista å få eigaren til godviljug å gjera dei arbeid som jordstyret finn er turvande for å få jorda opp i forsvarleg hevd.

Jordstyret skal i sitt pålegg til eigaren seia frå kva som vantar med drifta og fastsetja dei arbeid som skal gjerast.

§ 4. For å gjera dei arbeid som er fastsett i pålegget, skal eigaren få ein rimeleg frist som vert avmålt etter storleiken og arten av dei arbeid som skal gjerast. Når arbeidet og fristen fastsetjast, skal det takast omsyn til den økonomiske stoda åt eigaren og den personlege arbeidsevna hans.

§ 5. Jordstyret fastset ei årleg pengebot som skal betalast dersom dei pålagte arbeid ikkje vert gjort. Denne pengebot skal betalast kvart år og vert å rekna frå den tid eigaren får melding om bota. Ho kan ikkje i noko tilfelle krevjast betalt før arbeidsfristen er ute.

§ 6. Bota vert å fastsetja og kunngjera for eigaren samstundes med pålegget om dei arbeid som skal gjerast. Når storleiken av bota skal fastsetjast, må jordstyret nøye prøva alle omstende som truleg kan ha innverknad på ho, og serleg eigarens økonomiske evne.

Bota må ikkje i noko tilfelle vera høgre enn kr. 1 000 for året. Ho krevjast inn og nytast i samsvar med § 54 i jordlova.

Skrivelse fra Innenriksdepartementet.

6 mars.

Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene gjerest med dette gjeldende for Skien politidistrikt.

Skrivelse fra Sosialdepartementet.

6 mars.

Med dette blir det gitt stadfesting på vedtak av ordføreren i Lier herred, Buskerud fylke, 25 februar 1942 til ved-

6 mars. tekt om gjennomføring av husleieloven i Lier; jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Vedtekta lyder så:

1. Reglene i kapitel 7 i lov om husleie av 16 juni 1939 med endringer ved forordning av 24 september 1941 skal gjelde i Lier kommune.
2. Unnataket i lovens § 38, tredje ledd, skal ikke gjelde for familier med barn under 16 år som bor på ett rom.

10 mars.

Skrivelse fra Innenriksdepartementet.

Herved gjøres lov om brannvesenet gjeldende i Oddernes herred, Vest-Agder fylke.

I henhold til lovens § 67, jfr. § 15, stadfestes vedtak i herredstingets møte 28 januar 1942 om 3 gangers feiing pr. år.

Likeledes stadfestes regler for betaling av den tvungne feiing, vedtatt i herredstingets møte 16 oktober 1941. Disse regler lyder så:

For feiing som utføres av feiermesteren tilkommer han betaling etter følgende takster:

For skorstein eller loddpipe:

Gjennom 1 etasje	kr. 0,60
» 2 »	» 1,00
» 3 »	» 1,30
» 4 »	» 1,60
For hver etasje derover ytterligere	» 0,20

Som etasje regnes også kjellerrom og loftsrom hvorfra det fører rør inn i pipen. Piper som er bygd på hvelv i 1-etasjes bygninger regnes for 2-etasjes piper såfremt de opptar ildsted fra 2 etasjer.

For anbringere og rør av over 2 m lengde kr. 0,10.

For andre innretninger betales feiingen etter overenskomst. I tilfelle av tvist avgjøres saken av brannstyret.

Feiermesteren har rett til den bestemte betaling, selv om feiingen utføres av andre.

12 mars.

Lov om omsetning av innenlandsk brenn-
Nr. 1. sel.

§ 1. Når almene hensyn gjør det nødvendig, kan sjefen for Forsyningsdepartementet gi bestemmelser til regulering av omsetningen av innenlandsk brensel, herunder bestemmelser om plikt til å overdra og erverve slikt brensel. Han kan også oppheve eldre bestemmelser om slik regulering.

§ 2. Forordning om straff for svarthandel og snikhandel 12 mars.
av 28 januar 1942 kommer til anvendelse ved overtredelse eller Nr. 1.
medvirkning til overtredelse av bestemmelser som er gitt i
medhold av denne lov.

Oslo 12 mars 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

Forordning. (Forsyningsdepartementet.)

12 mars.

Omsetning av innenlandsk brensel
i Syd-Norge.

I medhold av lov av 12 mars 1942 om omsetning av innen-
landsk brensel bestemmes:

Kap. I. Forordningens virkeområde.

§ 1. Bestemmelsene i denne forordning gjelder for Øst-
fold, Oslo og Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud, Vest-
fold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Bergen
og Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Sør-
Trøndelag og Nord-Trøndelag fylker.

Kap. II. Ved.

§ 2. Med ved forstås ved av enhver art, herunder også
bakhunved, rotved (stubber) og ved til fremstilling av genera-
torbrensel.

Med handelsved forstås ved som omhandlet i første ledd
og som er tilvirket for salg.

§ 3. Enhver produsent av handelsved skal så snart som
mulig og senest innen 1 juni 1942 innmelde for salg til skog-
eiernes salgsorganisasjon (salgsforening) i distriktet den
handelsved han tilvirker. Denne plikt omfatter også produsentens
beholdning av tilvirket handelsved. Den salgsorganisa-
sjon som veden innmeldes til må være godkjent av Land-
bruksdepartementet.

Godkjent salgsorganisasjon har plikt til å kjøpe den ved
som innmeldes i samsvar med bestemmelsene i første ledd.

Det er forbudt for produsent å selge eller på annen måte
overdra ved til andre enn den godkjente salgsorganisasjon.

Avtalen mellom produsent og salgsorganisasjon skal
gjøres på vilkår som Landbruksdepartementet har godkjent.
Veden skal betales etter gjeldende maksimalpriser.

§ 4. Salgsorganisasjon som har kjøpt ved i samsvar med
bestemmelsene i § 3, plikter å la de avtakere som Direktoratet

12 mars. for industriforsyning bestemmer, gå inn i organisasjonens kontrakter med produsentene i den utstrekning og på den måte som direktoratet fastsetter, mot at den som går inn, betaler organisasjonen vedens selvkostende med et tillegg av 3 % i provisjon for ved som avvirkes i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland fylker, og 2 % i provisjon for ved som avvirkes i de øvrige nevnte fylker. Organisasjonen kan kreve at den som går inn i kontrakten stiller bankgaranti for riktig betaling, godkjent av salgsorganisasjonen.

Etter overdragelsen er salgsorganisasjonen fortsatt ansvarlig overfor produsenten.

§ 5. Det er forbudt for salgsorganisasjon som har kjøpt ved i samsvar med bestemmelsene i § 2 å selge eller på annen måte overdra veden til andre enn dem Direktoratet for industriforsyning bestemmer.

§ 6. Forsyningsdepartementet kan for visse distrikter oppnevne særskilte vedutvalg til å sørge for forsyningen med og forestå fordelingen av ved. Utvalgets distrikt kan omfatte flere kommuner.

Vedutvalget avløser forsyningsnemnda for så vidt angår vedforsyningen og er bundet av de direktiver som Forsyningsdepartementet til enhver tid gir.

Utgiftene med administrasjonen av utvalget og omsetningen av veden bæres av kommunen. Omfatter utvalgets distrikt flere kommuner, skal utgiftene fordeles mellom kommunene i forhold til den mengde ved som går til de forskjellige kommuner. Kommer kommunene ikke overens om fordelingen av utgiftene, treffer Forsyningsdepartementet den endelige avgjørelse.

Kap. III. Brenntorv.

§ 7. Det er forbudt for produsenter av brenntorv å selge eller på annen måte overdra brenntorv til avtakere utenfor den kommune hvor torven er produsert, med mindre det skjer til de avtakere Direktoratet for industriforsyning bestemmer. Direktoratet kan overdra sin myndighet til fylkesforsyningsnemnder eller forsyningsnemnder.

Med brenntorv menes i denne lov torv av enhver art til brenne, herunder også torvbriketter.

Kap. IV. Alminnelige bestemmelser.

§ 8. Kjøp eller annen ervervelse i strid med bestemmelser som er gitt i eller i medhold av denne forordning er forbudt.

§ 9. Avtaler om levering av ved fra produsent, inngått før ikrafttredelsen av denne forordning, kan oppfylles når veden er levert på forbruksstedet før 1 mai 1942. Ellers er det forbudt å oppfylle slike avtaler.

§ 10. Direktoratet for industriforsyning kan gjøre alminnelige og særlige unntak fra bestemmelsene i denne forordning. 12 mars.

§ 11. Overtredelse av bestemmelser som er gitt i eller i medhold av denne forordning kan medføre straff og inndragning, jfr. § 2 i lov av 12 mars 1942 om omsetning av innenlandsk brensel.

§ 12. Følgende bestemmelser og forordninger oppheves:

1. Administrasjonsrådets forskrifter av 28 mai 1940 om kommunale forsyningsnemnders adgang til å nekte utførsel av ved fra kommunene, og beslaglegge vedpartier som allerede er solgt, og bestemmelser gitt i medhold av disse forskrifter — for så vidt angår de fylker som omfattes av denne forordning.
2. Administrasjonsrådets bestemmelse av 4 september 1940 om forbud mot utførsel av ved fra Østfold fylke.
3. Forordning av 13 september 1940 om forbud mot utførsel av ved fra Møre og Romsdal fylke.
4. Forordning av 6 februar 1941 om forbud mot utførsel av torv fra kystkommunene i Sør-Trøndelag fylke.
5. Midlertidig forordning av 27 mars 1941 om omsetning av ved på Vestlandet.
6. Forordning av 2 mai 1941 om forbud mot utførsel av ved fra Vest-Agder fylke.
7. Forordning av 13 mai 1941 om tillegg til midlertidig forordning av 27 mars 1941 om omsetning av ved på Vestlandet, og bestemmelser gitt i medhold av denne forordning.
8. Forordning av 26 mai 1941 om tillegg til forskrifter av 28 mai 1940 om kommunale forsyningsnemnders adgang til å nekte utførsel av ved fra kommunene og beslaglegge vedpartier som allerede er solgt, og bestemmelser som er gitt i medhold av denne forordning — for så vidt angår de fylker som omfattes av denne forordning.

Oslo 12 mars 1942.

E. Blehr.

Skrivelse fra Innenriksdepartementet.

12 mars.

Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres med dette gjeldende for Karmsund sorenskriveri.

Utgiver: Byråsjef C. Lampe.